

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
21 Iulie, 2026**

**Probă scrisă
EDUCAȚIE SOCIALĂ
(GÂNDIRE CRITICĂ ȘI DREPTURILE COPILULUI, EDUCAȚIE INTERCULTURALĂ,
EDUCAȚIE PENTRU CETĂȚENIE DEMOCRATICĂ)**

Varianta 1

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

I. TÉTEL (30 punct)

1. Az 1989. november 20-án az ENSZ Közgyűlése által elfogadott *Gyermejkogi Egyezmény* előírja a gyermekek jogait.
 - A. Soroljon fel négy gyermekjogot! **4 pont**
 - B. Mutassa be egyiket az A. pontban felsorolt gyermekjogok közül! **3 pont**
 - C. Magyarázza meg a kormányzati, kormányközi és nem kormányzati intézmények szerepét a gyermekjogok tiszteletben tartásában, védelmében és előmozdításában! **6 pont**
2. Mutassa be, körülbelül két oldal terjedelemben, az interkulturális társadalom értékeitől és elveitől való eltérések megelőzésének és szankcionálásának fontosságáról egy kortárs közösség stabilitásának biztosítása szempontjából, a következő szempontok figyelembevételével:
 - a) magyarázza meg a *tolerancia*, *társadalmi kirekesztés* és *marginalizáció* fogalmait;
 - b) mutassa be egy interkulturális társadalom három alapelvét/értékét, és magyarázza el azok szerepét az intolerancia és a diszkrimináció formáinak leküzdésében;
 - c) szemléltesse konkrét példával azt ahogy a b) pontban bemutatott elvek egyike elősegíti az interkulturális kommunikációt!

Megjegyzés! Pontozva van a szaknyelv megfelelő használata (1 pont) és a követelményben megfogalmazott terjedelemben való illeszkedés (1 pont).

17 pont

II. TÉTEL (30 punct)

Adott az alábbi szöveg:

A kortárs képviseleti demokráciában a szavazás útján átruházott hatalmat állandó polgári részvételnek kell alátámasztania. Az állampolgárok többek, mint pusztán választók, akik 4-5 évente nyilvánítják ki akarataikat. A civil társadalom szervezetein keresztül figyelemmel kíséri a politikai döntéseket, részt vesz a közpolitikák kidolgozásában, és úgy alakítja a közvéleményt, hogy az tükrözze a közösség valós igényeit. Amikor a választott képviselőkkel folytatott párbeszéd nem elegendő, a közvetlen demokrácia mechanizmusai, például a népszavazás, lehetővé teszik a polgárok számára, hogy közvetlenül döntsenek a törvényekről, biztosítva ezzel az egyensúlyt a nép akarata és az állami hatalom gyakorlása között. Így a nyilvános részvétel egyrészt alapvető jog, másrészt a döntéshozatali folyamat átláthatóságának növelésére és a hatóságok elszámoltathatóságának fokozására szolgáló eszköz is.

Dolgozzon ki „Az aktív állampolgárság – a polgárok részvétele a közösségi döntéshozatalában” címmel egy három-négy oldal terjedelmű esszét!

Az esszé kidolgozásában kövesse az alábbi szempontokat:

1. határolja körül a *képviseleti demokrácia*, *közvetlen demokrácia* és *civil társadalom* fogalmait;
2. említse meg szavazás három jellemzőjét egy demokráciában;

3. adjoin példát a 2. pontban megemlített szavazási jellemzők egyikére egy konkrét helyzeten keresztül;
4. részletezze be a médiának a közvélemény alakításában betöltött szerepét;
5. mutassa be a nem kormányzati szervezetek civil társadalomban betöltött szerepét, kiemelve azok két jellemzőjét, valamint két olyan típusú közösségi problémát, amelyek megoldásában aktívan szerepet vállalhatnak;
6. fogalmazzon meg egy érvekkel alátámasztott álláspontot az állampolgár szerepéről a hatalommal való visszaélés megelőzése érdekében történő törvényalkalmazás nyomkövetésére vonatkozóan!

Megjegyzés! Pontozva van a szöveg koherenciája (1 pont) és a követelményben megfogalmazott terjedelemben való illeszkedés (1 pont).

III. TÉTEL **(30 pont)**

A. Az alábbi a *TÁRSADALMI NEVELÉS*, V. osztály, Kritikus gondolkodás és gyermekjogok tantárgy tantervének része:

- **Competențe specifice**

1.3. Raportarea critică la opiniile, explicațiile și argumentele formulate de alte persoane în contextul unor dezbateri privind asigurarea și promovarea drepturilor copilului

- **Conținuturi**

Drepturi și responsabilități ale copilului

Drepturi ale copilului; responsabilități asociate acestora

- Exemplificarea unor drepturi în contexte concrete
- Corelarea drepturilor cu responsabilitățile asociate

(Programa școlară de Educație Socială, OMEN 3393 / 28.02.2017)

Az alábbi szempontokat követve, a fenti tantervrészletben magadott 1.3. specifikus kompetencia kialakítására dolgozzon ki egy didaktikai eljárást, amely a *tanítási (didaktikus) beszélgetés*, mint hagyományos didaktikai módszeren alapul:

- a. említse meg az adott specifikus kompetencia kialakítását/fejlesztését célzó tanulási tevékenységet; **3 pont**
- b. nevesítse az a. alpontban megemlített tanulási tevékenység során felhasznált erőforrásokat (idő, hely, didaktikai eszköztár, szervezési formák); **4 pont**
- c. magyarázza meg a *tanítási (didaktikus) beszélgetés* módszerét; **5 pont**
- d. nevezze meg a módszer két didaktikai formáját; **6 pont**
- e. említse meg a *tanítási (didaktikus) beszélgetés* módszer alkalmazásának két didaktikai követelményét; **6 pont**
- f. példázza, hogyan fejleszthető az adott specifikus kompetencia, a tanítási (didaktikus) beszélgetés módszerével, az a. pontban említett tanulási tevékenységen keresztül. **6 pont**